

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

Skolemyndighederne i Kiel og administrationen i Sydslesvig har dog endnu meget at rette på, før skoleforholdene i Sydslesvig kan sammenlignes med forholdene i Nord-slesvig.

Det har været meget glædeligt at erfare den forståelse af mindretalsproblemerne, som er kommet til udtryk fra regeringen i Bonn under de dansk-tyske forhandlinger. Det må nu meget håbes, at denne forståelse også efterhånden vil vise sig i Kiel. Efter det, som hidtil er fremkommet, synes den gode viljes politik ikke endnu helt at være slået igennem hos regeringen i Kiel. Ministerpræsident von Hassels udtalelser lover ikke altfor godt i så henseende. Det bliver imidlertid på Kielregeringens gerninger, det herefter skal kendes, om der står alvor bag ordene, som indeholdes i den tyske forbundsregerings højtidelige bekendelse til frihedsrettighederne i den afgivne erklæring i forbundsdagen.

Indtil videre er der grund til for os i Danmark at stille os afventende overfor forholdenes udvikling i Sydslesvig. Vi håber og ønsker, at ånden og tonen, der har præget de dansk-tyske regeringsforhandlinger, er udtryk for en ny tids tankegang i et demokratisk Tyskland. Viser dette sig at være tilfældet, bør Danmark række hånden ud til forhandling og forståelse; det kan bidrage til udbygning af det mellemfolkelige samarbejde over landegrænserne, som vi alle må ønske.

Mange ulykker og megen bitter strid har mindretalsproblemerne voldt gennem tiderne. En uforstandig behandling af nationale mindretal har ofte skabt uro og fjendtlighed ved grænserne, hvor nationale synspunkter ikke sjældent blev udgangspunktet for nationalistiske bevægelser; der rejste folkene mod hinanden. Spørgsmålet om mindretallenes stilling må i fremtiden søges løst på international basis. Fra at være nationale urocentre kunne og burde mindretallene blive formidlere mellem folkene og brobyggere over grænserne. Overalt hvor Danmark kan yde et bidrag til at fremme en sådan udvikling, bør vi gøre det. Her er et område, hvor opgaven ligger lige for vor dør.

I overensstemmelse med Danmarks hidtidige holdning lige siden 1920 vil det være

rimeligt, at forbudet mod tyske eksaminer, der blev indsat i loven i 1946, nu bliver ophævet. Denne bestemmelse, der var en reaktion efter besættelsen, vil det nu være naturligt at afvikle. Når mellem-skoleeksamen og realeksamen efterhånden er blevet en del af folkeskolen, er det vanskeligt efter den stilling, Danmark tidligere har indtaget, at opretholde den forbudsbestemmelse mod eksaminer, som 1946-loven indeholder.

Danmarks erfaringer i mindretals-spørgsmål har lært os, at forbud er den dårligste metode at anvende. Forbud kalder altid på modstand og skærper modsætningerne i et grænseland. Det siger da også sig selv, at danske i Sydslesvig ikke med nogen vægt kan rejse krav om eksamensret i Sydslesvig, såfremt vi i Danmark opretter forbudet mod eksaminer i tyske skoler i Nord-slesvig. Og svarer det ikke bedst til hele vor holdning siden 1920, at vi giver størst mulig frihed for mindretallet i alle skole-spørgsmål, så mindretallet efter eget frit valg kan tilpasse sig samfundslivets funktioner, netop for at undgå, at mindretallet bliver en isoleret gruppe i samfundet? Det, man må stræbe imod i vor mindretalspolitik, er at give kulturkampen i grænselandet lige vilkår, og at den enkelte borgers ret til at leve sit nationale liv ikke antastes.

Den foreslåede ændring i loven af 1946 har fremkaldt en del kritik i Sønderjylland, hvor man blandt andet beklager sig over, at landsdelens skolemyndigheder ikke er blevet hørt og ikke er taget med på råd, før regeringen traf sin beslutning. Jeg forstår særdeles vel, at befolkningen dernede, der har disse forhold så nær ind på livet, kan føle sig skuffet over at være holdt udenfor forhandlingerne, men er man iøvrigt enig i, at det samlede resultat af de dansk-tyske forhandlinger er tilfredsstillende, er dette dog det væsentlige.

Jeg kan anbefale det foreliggende forslag til beslutning, og jeg kan i henhold til det, jeg har sagt, også anbefale ændringerne i skoleloven. De retsprincipper, som indeholdes i forslaget til beslutning, er gennem 30 års lovgivning og administration anerkendt og godkendt af hele det danske folk. Jeg vil udtale håbet om, at disse retsprincipper må finde tilslutning fra stadig større og større kredse i verden og blive et led i